

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

22/07. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2007. március 13.

A Bíróság C-524/04. sz. ügyben hozott ítélete

Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation kontra Commissioners of Inland Revenue

AZ ALULTÖKÉSÍTÉSRE VONATKOZÓ BRIT SZABÁLYOZÁS KIZÁRÓLAG AZ ADÓZÁSI CÉLOKAT SZOLGÁLÓ, EGYÉRTELMŰEN MESTERSÉGES KÉPZŐDMÉNYEK ESETÉN ALKALMAZHATÓ

E szabályok akkor igazolhatók, ha azok biztosítják az érintett társaságok számára, hogy előadhassák az ügylet megkötésének hátterében álló kereskedelmi okokra vonatkozó körülményeket, és a fizetett kamat felosztott nyereséggé történő átminősítése a kamat azon részére korlátozódik, amely meghaladja azt az összeget, amelyben a felek teljes függetlenség esetén megállapodtak volna.

A brit adójogszabályok olyan a visszaélés-ellenes szabályokat tartalmaznak, amelyek vissza kívánják szorítani az „alultökésítés” gyakorlatát. Amikor valamely társaság az általa kapott kölcsön után kamatot fizet, e fizetések levonhatók az adóköteles nyereségből. Ezzel szemben az osztalékfizetés után társaságiadó-előleget kell fizetni. Az alultökésítés azt jelenti, hogy saját tőke helyett kölcsönökkel finanszírozzák a társaságot annak érdekében, hogy kihasználják az adójogi szempontból előnyösebb bánásmódot. Ezen szabályok tehát, amelyek 2004-ig különféle formában voltak hatályban, bizonyos körülmények között korlátozzák a brit leányvállalatok által a külföldi illetőségű társaságok részére fizetett kamat levonhatóságát. E korlátozás nem vonatkozik azon társaságokra, amelyek valamely másik belföldi illetőségű társaság részére fizetnek kamatot.

A kettős adóztatást kizáró egyezmények (adóegyezmények) ellenkező rendelkezése hiányában 1988 és 1995 között minden kamat felosztott nyereségnek minősült abban az esetben, ha a kölcsönt külföldi illetőségű társaság nyújtotta belföldi illetőségű társaság részére. Az egyes államokkal kötött adóegyezmények előírják, hogy a kamat akkor vonható le, ha az nem haladja meg azt az összeget, amelyet a felek között fennálló különleges kapcsolat hiányában fizettek volna.

1995 és 2004 között felosztott nyereségnek minősült az ugyanazon cégcsoport tagjai között fizetett kamat, amennyiben az meghaladta azt az összeget, amelyet a felek között fennálló különleges kapcsolat hiányában fizettek volna. Azonban e szabályok nem voltak alkalmazhatók akkor, ha a két társaság az Egyesült Királyságban volt társaságiadó-köteles.

A Bíróságnak az alultőkésítésre vonatkozó német szabályokat érintő, 2002-ben hozott ítélete¹ nyomán egyes cégcsoportok visszatérítési, illetve kártérítési kérelmeket nyújtottak be arra hivatkozva, hogy a brit szabályozás rájuk történő alkalmazása adóhátrányt okoz e társaságok számára. E cégcsoportok mindegyikének van olyan belföldi illetőségű leányvállalata az Egyesült Királyságban, amely egy másik tagállamban letelepedett társaságtól kölcsönben részesült.

A kereseteket az alultőkésítésre vonatkozó „group litigation” típusú per („Thin Cap Group Litigation”) keretében nyújtották be. A High Court a (valamely tagállamban anyavállalattal rendelkező) Lafarge- illetve a Volvo-cégcsoportot érintő ügyeket és a (valamely harmadik országban anyavállalattal rendelkező) Caterpillar- és PepsiCo-cégcsoportot érintő ügyeket választotta a próbaper körébe. A High Court számos kérdést tett fel a Bíróság részére az alultőkésítésre vonatkozó szabályoknak a közösségi joggal, különösen a letelepedés szabadságával való összeegyeztethetőségéről.

A Bíróság előzetesen emlékeztet arra, hogy a közvetlen adók ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, azok azonban a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni e hatáskörüket. Mivel az alultőkésítésre vonatkozó szabályok kizárólag az olyan helyzetekre vonatkoznak, amikor a hitelező társaság irányítást biztosító befolyást gyakorol az adós társaság felett, vagy pedig a hitelező társaság felett gyakorolnak ilyen befolyást, e szabályokat kizárólag a letelepedés szabadsága szempontjából kell megvizsgálni.

A letelepedés szabadságával szembeni korlátozás fennállásáról

A Bíróság megjegyzi, hogy a kapcsolt vállalkozás részére fizetett kamat felosztott nyereséggé történő minősítése növelheti az adós társaság adóterheit. Az adóteher növekedése nem csak abból származik, hogy az adóköteles nyereség nem csökkenthető a fizetett kamat összegével, hanem abból is, hogy a társaságnak társaságiadóelőleg-fizetési kötelezettsége keletkezhet.

A Bíróság megállapítja, hogy az alultőkésítésre vonatkozó brit rendelkezések eltérő bánásmódot vezetnek be a belföldi illetőségű adós társaságok között a hitelező társaság székhelye szerint, és hátrányosabb annak a társaságnak az adójogi helyzete, amely külföldi illetőségű társaság részére fizet kamatot. Ebből következően **az alultőkésítésre vonatkozó brit szabályok korlátozzák a letelepedés szabadságát.**

A korlátozás igazolása

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a letelepedés szabadságát korlátozó valamely nemzeti intézkedés igazolható, ha az kifejezetten olyan egyértelműen mesterséges, valós gazdasági tartalmat nélkülöző képződményekre vonatkozik, amelyek célja a rendes körülmények között fizetendő adó megkerülése. A brit szabályozás alkalmas e cél elérésére azzal, hogy gátolja az alultőkésítésre vonatkozó gyakorlatot.

Azonban ahhoz, hogy a szabályozás igazolható legyen, az nem lépheti túl a visszaélésszerű gyakorlat megakadályozásához fűződő cél eléréséhez szükséges mértéket (arányosság elve). Ezen összefüggésben a nemzeti szabályozást akkor kell arányosnak tekinteni, ha **egyfelől az adózó anélkül tudja előadni az ügylet megkötésének háttérében álló kereskedelmi okokra vonatkozó körülményeket, hogy túlzott mértékű adminisztrációs kötelezettségek terhelnék, és másfelől, ha a fizetett kamat felosztott nyereséggé történő átminősítése a kamat azon részére korlátozódik, amely meghaladja azt az összeget, amelyben a felek közötti különleges kapcsolat hiányában megállapodtak volna.**

¹ A C-324/00. sz., Lankhorst-Hohorst ügyben 2002. december 12-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-11779. o.).

A Bíróság úgy ítéli meg, hogy a brit szabályozás 1988 és 1995 között nem felelt meg a feltételeknek abban az esetben, ha nem kellett valamely adóegyezményt alkalmazni.

Ezzel szemben a második feltétel teljesül abban az esetben, amikor valamely adóegyezményt alkalmazni kellett, valamint 1995 és 2004 között. Ezen összefüggésben a nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy a brit szabályozás teljesíti-e az első feltételt, azzal hogy lehetővé teszi az érintett társaságok számára, hogy előadják a szóban forgó ügyletek háttérében álló kereskedelmi okokra vonatkozó körülményeket.

Az azon cégcsoportokra történő alkalmazás, amely esetben az anyavállalat székhelye valamely harmadik országban található

A Bíróság a fentieket azzal egészíti ki, hogy a letelepedés szabadsága nem alkalmazható az alultőkésítésre vonatkozó szabályokra abban az esetben, amikor az anyavállalat székhelye valamely harmadik országban található.

A jogosulatlanul kivetett adó visszatérítése és a károk megtérítése

A Bíróság végül emlékeztet arra, hogy amikor valamely tagállam a közösségi jog szabályainak megsértésével vet ki adót, a jogalanyok jogosultak a jogosulatlanul kivetett adó visszatérítésére, valamint az ezen adóval közvetlen összefüggésben megfizetett összegek visszatérítésére.

Azonban nem tartoznak e csoportba azon költségek, amelyek nem állnak közvetlen összefüggésben az adóval, hanem a társaságok döntéseiből következnek, így azon veszteség sem, amely a társaságot annak folytán érte, hogy a saját tőkén alapuló finanszírozás helyett kölcsöntőkén alapuló finanszírozást választott. Ami e költségeket illeti, a nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy azok a közösségi jog Egyesült Királyságnak felróható megsértése következtében keletkezett pénzügyi veszteségnek minősülnek-e.

Annak érdekében, hogy a nemzeti bíróság megítélje, hogy a jogsértés kellően súlyos-e ahhoz, hogy az kiváltsa valamely tagállam felelősségét, e bíróságnak figyelembe kell vennie azt, hogy az olyan területen, mint a közvetlen adózás, a Szerződés által biztosított mozgási szabadságokból eredő következmények csak fokozatosan tárultak fel, és a Lankhorst-Hohorst ügyben 2002-ben hozott ítélet meghozatala előtt a Bíróság nem vizsgálta az alultőkésítés által okozott nehézségeket.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES CS DE EN FR HU NL PL SK SL

Az ítélet teljes szövege a Bíróság honlapján található

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-524/04>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

Bővebb információért forduljon Lehoczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028